

La Casa del Cable

A mitjans del segle XIX, el paisatge urbà del barri de la Duana estava definit pels magatzems de pansa i les humils cases dels pescadors que havien estat bastides al redós del desaparegut Castell de Sant Jordi -on ara hi és la Casa del Pescador-. Cap al sud-oest, els nous carrers de Triana i Sevilla, separats del port per la desembocadura del riu Gorgos, anaven allargant-se paral·lels a la costa.

En aquells moments, s'iniciava a l'estat espanyol l'establiment i desenrotllament de la xarxa telegràfica, procés que ocuparà la segona meitat del XIX. Ben prompte, es varen produir les primeres instal·lacions de cables submarins. El primer cable d'aquestes característiques va ser instal·lat entre Tarifa i Ceuta el 1859, però es va trencar a les poques setmanes.

L'any següent, el 1860, comencen els treballs de cablejat per comunicar les Illes Balears amb la península. Aquests treballs havien estat motivats per la Real Orde de 31 de maig de 1858, data a partir de la qual s'iniciaren els estudis i sondejos que permeteren marcar el traçat i les característiques de la nova instal·lació. Però una obra d'aquesta envergadura i importància, necessitava de la capacitat i competència de tècnics i empreses experimentades. És per això, que la contracta va ser adjudicada a l'enginyer anglès H.J. Perry, que alhora encarregà la construcció i col·locació dels cables a l'empresa britànica dels germans Henley, mentre que les obres van ser dirigides per Charles Bright.

La proximitat de Xàbia amb Eivissa i la idoneïtat de la seua badia, aconsellaren la instal·lació a les Duanes de l'estació on arribaria el cable telegràfic submarí. Va ser en aquells moments quan s'inicià la construcció de la Casa del Cable.

Les operacions de cablejat varen començar el 29 d'agost a Ciutadella (Menorca), a bord del vapor anglès Stella, encarregat d'anar estenent el cable. La ruta marcada en aquesta primera fase uniria Menorca amb Mallorca, des d'allí a Eivissa, d'on arrancaria el cable fins a l'estació de Xàbia, on hi va arribar el 7 de setembre de 1860. Tota l'operació es completà amb una segona fase, arrematada el 16 de gener de 1861 amb el cablejat entre Maó i Barcelona. Cap al 1870 es va tornar a refer el cablejat entre Xàbia-Eivissa i Barcelona-Maó, que poc abans s'havia trencat, fet que es repetiria amb certa freqüència fins que va deixar de funcionar, definitivament, a la dècada dels anys cinquanta del segle passat.

La longitud del cable que unia l'estació de Xàbia amb la de Port Roig, a Sant Josep de Sa Talaia (Eivissa), era de poc més d'un centenar de quilòmetres (111,3 Km segons les informacions de 1888).

Però a més, la Casa del Cable va ser, entre el darrer quart del segle XIX i durant la primera dècada del XX, l'oratori o capella que donava servei religiós al barri mariner i on era custodiada la imatge de la Mare de Déu de Loreto. La importància de l'estació com a enllaç telegràfic amb les illes, va fer que en diversos

moments s'hi instal·laren destacaments militars per poder garantir la comunicació telegràfica.

L'estructura original de l'edifici presentava una planta quadrada de poc més de 9 metres de costat, amb dos pisos i coberta de teula a quatre aigües. Durant el primer quart del segle XX hi foren realitzades diverses reformes que varen modificar la teulada i la part davantera de l'edifici, afegint-li les quatre columnes de tosca que sostenen la terrassa i formen la naia que fa tan singular la casa. A la planta baixa es localitzava l'oficina telegràfica, mentre que el pis superior estava ocupat per les habitacions i una estança de serveis. Adossat a la banda sud de la casa, se situaven altres dependències amb només una planta i coberta a dos aigües, que servien com a magatzems i altres espais domèstics auxiliars.

Els mobles que ocupaven part de la casa s'han recuperat. Son mobles d'estil Alfonsí del darrer quart del segle XIX. En aquestos moments, alguns estan en procés de restauració, però podeu observar els acabats en la nova Casa del Cable.

por Vicent Català
Restaurador de muebles
Tel: 679 851 122

Texto extraído del folleto del Museo Aquológico y Etnográfico Municipal Soler Blasco, escrito por Joaquín Bolufer, arqueólogo municipal.

[Ver artículo original \(258 lecturas\)](#)